debreceni
független Ujság
politikai napilap

SZERDA, 1937 NOVEMBER 17. XXXIII. ÉVFOLYAM 260. SZÁM. 8 fillér

A magyarországi német kisebbségről és az iparügyi minisztérium munkatervéről nyilatkozott Darányi miniszterelnök és Bornemisza iparügyi miniszter

Budapest, november 16. Kedden a miniszterelnökségi palotában Darányi miniszterelnök fogadta a magyarországi németajkú kisgazdák küldöttségét, amelyet Pintér László képviselő vezetett. A küldöttség a Duna mentén lakó svábság részére németnyelvű gazdasági tanfolyam létesítését kérte a miniszterelnöktől, mint földmívelésügyi minisztertől. A küldöttség szónokai Pintér László képviselő és Berger János kisgazda voltak.

A miniszterelnök nagy beszédben válaszolt a küldöttségnek. Kijelentette, hogy eleget tesz a kívánságnak és hajlandó, a földmívelésügyi minisztérium útján, gazdasági tanfolyamot rendszeresíteni a németnyelvű lakosság számára. Arra is rámutatott, hogy a gazdasági vonatkozások a kisebbségek életében, elhatározó jelentőséggel bírnak.

— Ha az állam és a kormányok — mondotta —

valamely kisebbség gazdasági alapjait meggyengíti, akkor a kisebbség elszegényedik és előbb-utóbb megszűnik.

A magyar kormány nem gyengíti a kisebbségeket, hanem ellenkezőleg féltő gonddal őrködik azon, hogy ebben a vonatkozásban is

teljes jogi és tényleges egyenlőség érvényesüljön a többség és a kisebbség viszonyában.

— Ha ez nem így volna Magyarországon, akkor

a német kisebbség nem örvendene ma olyan jólétnek, mint amilyennek örvend.

Az iskolakérdésről szólva, rámutatott a miniszterelnök arra, hogy a kormány mindent megtett a német kisebbség jogos kultúrális kívánságainak kielégítésére. Kijelentette azt is, hogy a kérdést

nem engedi agitációk tárgyává tenni.

Budapest, november 16. A kormánypárt iparügyi bizottságának ülésén Bornemisza Géza iparügyi miniszter részletesen tájékoztatta a bizottság tagjait az iparügyi minisztérium elkövetkező munkatervéről. Bejelentette, hogy a minisztériumban ol készületben van

a villamossági törvény, a mérnöki rendtartás, az ipari felügyelet reformja s az új bányatörvény.

Egyúttal részletesen ismertette az ipari decentralizáció problémáját, beszámolt az ország nyersanyagfeltárásainak eredményeiről és a folyamatban levő kísérletek munkatervéről. Az iparügyi bizottság legközelebb iparszociálpolitikai kérdésekkel foglalkozik.

Budapest, november 16. Darányi miniszterelnök kedden fontos megbeszéléseket folytatott először Lázár igazságügyminiszterrel a felsőházi törvényjavaslatról, majd Fabinyi és Bornemisza miniszterekkel gazdasági és pénzügyi kérdésekről.

Idegen eszmékkel házaló, ámokfutó fantaszták működését meg kell szüntetni

— mondotta beiktatásán Barcsay Ákos, az uj bihari főispán

Berettyóújfalu, november 16. Bihar vármegye kedden iktatta be ünnepélyes külsőségek között a főispáni székbe nagybarcsai Barcsay Ákos volt kaposvári főszolgabirót. Az ünnepség szentmisével kezdődött, majd a vármegye székházában délelőtt 10 órakor díszközgyülés volt, amelyen a törvényhatósági bizottság tagjai teljes számban, a képviselők, a tisztikar, Beöthy László v. b. t. t., a felsőház alelnöke, Siegler Géza altábornagy, vdd. parancsnok, Lindenberger János apostoli kormányzó, Fáy István főispán, vitéz Tookos Gyula vitézi törzskapitány, Fráter Jenő miniszteri tanácsos, Somogyvármegye 36 tagú küldöttsége, Békés vármegye küldöttsége és előkelő nagyszámú közönség vett részt.

Az eskütétel után az új főispán nagy beszédet mondott.

— A magyar élet színteréről száműzni kell a türelmetlenség, a bizalmatlanság és a demagógia konkolygyüjtőit. Az állami és társadalmi rendnek bárhonnan eredő megtámadását minden eszközzel meg kell gátolni, a rendet és békét biztosítani kell.

Idegen eszmékkel házaló ámokfutó fantaszták működését ellenőrizni és meg kell szüntetni, meg kell akadályozni minden megmozdulást, ami a köznyugalmat veszélyeztetné.

A díszközgyülés után különböző küldöttségeket fogadott az új főispán, akinek tiszteletére délben közebéd volt.

A hesseni nagyhercegi család tragédiája

Lezuhant egy utasszállító repülőgép és a hercegi család öt tagja szénné égett, kíséretének három tagjával együtt

Ostende, november 16. A München — Brüsszel — London között közlekedő utasszállító repülőgép lezuhant, 8 ember meghalt.

Ostende, november 16. Az Ostende közelében lezuhant repülőgép délután indult el Frankfurtból. A szerencsétlenségnek a legújabb jelentés szerint

11 halálos áldozata van.

A szerencsétlenséget

a sűrű köd okozta.

A repülőgép le akart szállni az Ostende melletti Steeneben, amikor egy gyárkéménybe ütközött. A repülőgép

egyik szárnya levált, a gép egyensúlyát vesztve, belefúródott a földbe s kigyulladt. Az áldozatok elégtek.

Ostende, november 16. Az Ostende mellett lezuhant hárommotoros repülőgép áldozatai közül 8 utas, a többi 3 áldozat a repülőgép személyzete volt. Az elégett utasok között volt

a hesseni örökös herceg és a nemrég elhunyt hesseni nagyherceg özvegye.

Brüsszel, november 16. Az Ostende melletti repülőszerencsétlenségről érkezett legújabb jelentés szerint

Eleonor nagyhercegnének, a nemrég elhunyt Ernő Lajos hesseni nagyherceg özvegyének és György Donátus örökös nagyhercegen kívül még áldozatai a szerencsétlenségnek: Cecilia görög hercegnő, György Donátus nagyherceg felesége és mindkét fiuk: Lajos Ernő és Sándor György.

A nagyhercegi család Londonba igyekezett, ahol a következő napokban tartják fivérének, Lajos Hermannak esküvőjét. A többi szerencsétlenül járt utas neve: Eisenbachi Riedessel báró, Martonz mérnök és Hahn Leona, a nagyhercegnő komornája.

Lord Halifax elutazott Londonból

London, november 16. *Lord Halifax délután 2 órakor (középeurópai idő szerint 3 órakor) elutazott Londonból. A pályaudvaron Ribbentrop londoni német nagykövet búcsúzott lord Halifaxtól.*

Modern
egyéni és estélyi
FRIZURA
kreációk
Mink hölgyfodrásznál
Hatvan ucca 6.

Az osztálysorsjáték huzása

10.000 pengőt nyertek: 21306 68446
1.000 pengőt nyert 71643
500 pengőt nyertek 5334 7192 14496 28201 36240 46718 66355 74447
300 pengőt nyertek 11672 19784 21002 27301 29844 45850 51420 51641 65214 65352 65572 68169 77464 79000 81897.

Harc az arab bandák és a katonaság között

Jeruzsálem, november 16. A tegnapi események következtében a jeruzsálemi új zsidónegyedben húsz főből álló rendőrcsapatott állítottak fel

a lakosság költségén.

A revizionista zsidó párt letartóztatott tagjainak száma negyvenötre emelkedett. Ezek közül huszonnégyet gyüjtőtáborba küldtek, a többit rendőri felügyelet alá helyezték.

Egy arab hétfőn délután Jeruzsálemben megsebesített egy rendőrt. A tett után sikerült elmenekülnie.

Akko mellett meginl találtak egy agyonlőtt arabot.

Megerősítetlen híresztelések szerint az akkói területen harcok voltak bandák és katonaság között.

A szatmármegyei Kölcsey Egyesület debreceni kapcsolatokat keres

A szatmármegyei Kölcsey irodalmi és közművelődési egyesület dr Streicher Andor alispán elnöklete alatt választmányi ülést tartott és ezen nagy elismeréssel emlékezett meg arról az értékes tevékenységről, amelyet dr Fábián Sándor egyesületi főtitkár az egykori nagymultú nagykárolyi Kölcsey egyesületnek Mátészalkán való új életrekelésében közel egy évtizeden át kifejtett. Felkérte épen ezért a debreceni Magyar Távirati Iroda élére távozott dr Fábián Sándor igazgatót, hogy főtitkári tisztségét továbbra is tartsa meg és építsen ki kapcsolatokat a debreceni és tiszántúli társasegyesületekhez.

A hosszúkezű Szovjet

Testőrség őrzi Miller tábornok utódját.

Bukarest, november 16. A Vitéz Mihály-rend lovagjainak ünnepségén s díszvacsoráján *Denikin* fehérorosz tábornok is megjelent, aki Párisból jött el az ünnepségre. Nagy feltünést keltett, hogy

a tábornok közelében állandóan nagyszámú »testőrség« tartózkodott,

minden lépését követve és éber gonddal ügyelt testi épségére. Kérdést intéztek Denikinhez, hogy mire véljék a rendkivüli óvatosságot, mire a következőket jelentette ki:

— Szovjetoroszország keze hosszú és én nem szeretnék elődeim sorsára jutni.

A kijelentés magyarázata az, hogy Denikin jelenleg a Párisból nyomtalanul eltünt *Kutjenov* és *Miller* fehérorosz tábornokok utóda, a párisi fehérorosz település vezére.

Pass László esperes és Hankiss János professzor előadásai az Anyák Iskolájában

Az Anyák Iskolájában kedden két érdekes előadás hangzott el. Az egyik dr *Hankiss János* ny. r. egyetemi professzoré volt, aki »*Az idegen nyelv és a gyermek*« címen a nyelvtanítás fontosságára mutatott rá, ecsetelte a nyelvtanítás szükségességét és azokat a módozatokat, amelyekkel a serdülő gyermeknek már kicsi korában valamely külföldi nyelvet *legfontosabb kincsévé lehet tenni.*

A másik előadás *Pass* László ev. esperes előadása volt: »*A magyar nemzeti gondolat és a gyermek*« címen

— Csak az a nemzet él és virul, — mondotta Pass esperes, — amelyben

minden honpolgár élete egybeolvad a közös nemzeti cél szolgálatában. Gyermekeink jövője is attól függ, hogy mennyire sikerül őket ebbe a nemzeti életközösségbe belekapcsolni.

— Ennek az útja kettős: első sorban bele kell forrasztani lelkűket a magyar Géniuszba teljesen a mult hősi küzdelmeinek, eszményeinek az átültetésével, a magyar szellemet sugárzó irodalom, népköltés, népművészet, hagyomány lelkének a felszivatásával, a jellem szemléleti megismertetésével, — másrészt bele kell kapcsolni őket a reális jelen minden nemzeti problémájába a reális célok, utak és eszközök megmutatásával megadva nekik a küzdő képességet.

Olyan új nemzedékre van szükség, amley egész szivvel-lélekkel a multban, a hagyományban él, de ugyanakkor tisztán látja a reális jelent, a tennivalókat, a célokat.

A reális látás mellett azonban ideálizmusra, hitre is szüksége van a magyar új nemzedéknek, ha győzni akar, mert fanatikus lendület, hit nélkül nincs győzelem.

Mindkét előadást nagy tetszéssel fogadták az egybegyült szülők és az érdeklődő közönség.

Finom
Puplin
Oxford
Sport
ING 5·90
Frank Imrénél
Arany Bika

Ma este 6 órakor van a Csokonai Kör ünnepélye a Déri-muzeumban

Szabó Lőrinc, Tuster Jolán, dr. Papp Károly, Nádory István, Rácz Jancsi cigányzenekara és a Kántus szerepelnek

A Csokonai-Kör kitűnő vendége, Szabó Lőrinc a déli gyorsvonattal érkezik Debrecenbe s este 6 órakor a sokoldalú Csokonairól tart előadást. Az a kapcsolat, amely Szabó Lőrincet testileg és lelkileg Debrecenhez és Csokonaihoz űzi, biztosítja, hogy az előadás érdekes, mély és a debreceni közönség szívéhez szóló lesz. A többi szereplők is tudásuk legjavát adják. A közel félszázéves Csokonai-Kör szeretettel hívja erre a minden tekintetben magasrendű és érdekes előadásra az egész debreceni közönséget. Belépőjegy ára a Csokonai-Kör tagjainak 50 fillér. Nem tagoknak 50 P, azonban, aki az 1937. évre tagul a jegyváltás alkalmával beiratkozik, szintén 50 fillért fizet. Évi tagdíj 2 pengő. Jegyek előre válthatók Méliusnál, Csáthynál és este a pénztárnál. (:)

Jogosan, végső szükségben használtak fegyvert a nyirbátori csendőrök

Történt-e izgatás? — Rejtélyes revolvergolyót találtak

A debreceni csendőrügyész még mindig folytatja a vizsgálatot a nyírbátori véres bál ügyében. A helyszínre kiszállott csendőri és polgári vegyesbizottság megállapította, hogy

a csendőrök jogosan, végső szükségükben használták fegyverüket.

Megállapították, hogy a csendőrök fegyverüket a tömegnek szegezve, szorították ki a teremből a bálozókat, — akiknek nagyrésze engedelmeskedett is a csendőrök felszólításának. Néhány legény azonban

a hátsó ajtón keresztül visszament a terembe és egy hátához kerültek a két csendőrnek.

Amikor valamelyik legény ellenállásra hívta fel a bálozókat, két legény széket ragadott és

igy indultak rohamra a csendőrök ellen,

akik csak ekkor, látva a feldühödött, fenyegetően közeledő legényeket, adták le az első lövést.

A vizsgálat abban az irányban is kiterjeszkedik, hogy a csendőrök a második, harmadik és a negyedik lövést jogosan adták-e le és dr *Paksy* István ügyész azt is megvizsgálja, hogy történt-e fegyveres hatalom elleni

izgatás

és ha igen, kiket kell emiatt felelősségre vonni.

A vizsgálat során a helyszíni szemle megtartásakor

a pódiumon egy revolvergolyót találtak.

A golyó ütésének a nyomát is felfedezték a falban, a pódium fölött, amiből arra következtetnek, hogy

valaki a legények közül rálőtt a csendőrökre,

a golyó azonban csak a falbaütközött, ahonnan lehullott a pódiumra. Megindították a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy kinek a revolveréből származik a csendörök felé kilőtt golyó.

A nyírbátori halálhál két halálos áldozatát, *Asztalos* Józsefet és *Czirják* Mihályt kedden temették a görög katolikus temetőben. A két legény koporsóját együtt ravataloztak fel Asztalosék udvarán, ahol ember-ember hátán tolongott a gyászszertartás alatt. — *Árkossy* plébános gyászbeszéde közben egy fiatal lány rosszul lett, alig tudták magához téríteni. A hatalmas gyászoló-közönség sűrű hóesésben kísérte ki a két koporsót a temetőbe, ahol a koporsókat közös sírba temették.

Havaseső, hó

Hazánkban a nap folyamán az ország északi részén volt csapadék, havaseső és hó. Legtöbbet jelentett Bánhida, Budapest 3, Debrecen 2, Sátoraljaújhely 1 mm-et. A hőmérséklet a hőmérséklet a Dunántúl nyugati megyéiben 7, a déli megyékben 4, keleten, igy Debrecenben csak 2 fokra emelkedett. Az esti órákban gyenge légáramlással az égbolt változatlan felhős volt.

Jóslás: Mérsékelt nyugati szél, változó felhőzet, helyenként köd. Néhány helyen, főként az ország északi felén havaseső, hó. A hőmérséklet alig változik.

Aláirták a magyar lett árucsere megállapodást

Riga, november 16. Ekis pénzügyminiszter és Török Béla magyar követ ma délelőtt aláírta a magyar-lett árucsere forgalmat szabályozó megállapodást.

Öngyilkos lett, mert félt az erkö csrendészetiől

Budapest, november 16. Kedden hajnalban *Schiller* Józsefné lakásán gázzal megmérgezte magát *Varga* Ilona 19 éves kozmetikusnő, aki albérletben lakott ott. A fiatal lányt beszállították a Rókusba, ahol eszméletre tért és vallomást tett, hogy azért lett öngyilkos, mert barátnője azzal az ürüggyel, hogy a saját lakására viszi, felcsábította egy titkos találkahelyre, ahol a detektivek rajta ütöttek az összegyülteken. Hétfőn aztán idézést kapott az erkölcsrendészetre és elhatározta, hogy inkább meghal, de oda nem kerül.

Megállapítást nyert, hogy az említett helyen és időben semmiféle razzia nem volt, tehát idézést sem kézbesíthettek Varga Ilona részére. Tény azonban az, hogy közigazgatási ügyben a rendőrhatóságról, de nem az erkölcsrendészeti osztálytól a hó 13-re szabályszerüen kézbesített idézést kapott.

„A tényleges állományu katonának, akár egyenruhában, akár civilben, a politikában résztvennie nem szabad”

Újra meg lehet szerezni a Károly-csapatkeresztet — A falu tüzharcosainak problémája — Röder miniszter, a tüzharcos vitában mondott felszólalásában

Budapest, november 16. A harmadik hete folyó tüzharcos javaslat szerdai vitanapját Sztranyavszky Sándor házelnök délelőtt tíz órakor nyitotta meg, és bejelentette, hogy a külügyminiszter írásbeli választ adott gróf Festetics Sándornak a Franco kormány elismerése ügyében mondott interpellációjára.

Aztán a mult ülésen benyujtott nyolc órás ülések iránti indítvány felett döntött a képviselőház. A képviselők a 8 órás üléseket nagy többséggel megszavazták.

A nyolc órás ülés első szónoka *Tildy* Zoltán, a Független Kisgazdapárt alelnöke volt. Elsősorban is reflektált arra a Házban elhangzott kijelentésre, melyet *Tisza* István nevével egy napon említeni sem lehet. Tisza igazi férfi volt, csak egyet felejtett el, hogy nemcsak igazi férfiak előtt beszélt.

Azután Nagyatádi Szabó Istvánról emlekezett meg, aki egyszerű paraszti józansággal követelte az önálló magyar hadsereg minél hamarabbi megszervezését. Az összeomlás idején nem magyar katonában volt a baj, hanem a magyar társadalom teljes szervezetlenségében.

A javaslatot nagyjelentőségünek tartja. A mai idők két legégetőbb feladata:

jobb jövedelemelosztást teremteni és a nemzeti honvédelmet a lehető legjobb színvonalon tartani.

Mi nem mondhatjuk azt, hogy »soha többé háborút«, hanem fel kell készülnünk minden történelmi eshetőségre. A fronton járt katonának nem szabad hátrányba kerülni az itthon maradottakkal szemben. A javaslat azonban

a falu népével szemben roppant szűkmarkú,

Lehetővé kellene tenni a fronton járt kisembereknek, hogy a békében legalább a lábuk alá *egy kis földet szerezhessenek.*

A frontharcos egyesületek vezetőit

el kell tiltani a politikától.

És jelszóként kell maguk előtt tartani: »Soha többé felfordulást!« Helytelen, hogy életbevágóan fontos kérdésekről a főváros társadalma dönt a falu megkérdezése nélkül. Nem szabad letérnünk a nyugodt fejlődés útjáról, nem szabad megkísérelni erőszakos tettekkel a nemzet életét akár jobbra, akár balra eltolni.

Tildy Zoltán miután még örömét fejezte ki a fölött a példaszerű egyetértés fölött, amivel a Ház ezt a javaslatot fogadta, a javaslatot elfogadta a saját személyében is.

Vitéz *Martsekényi* Imre szerint ez a javaslat az első komoly lépés a harci és katonai erények elismerése felé. — Jó és lelkes a javaslat, de itt még nem lehet megállani. Polémizált a szociálistákkal és Grigerrel.

Farkas Istvánt, aki beszédét állandóan közbeszólásokkal szakította meg, az elnök rendreutasította.

Martsekényi Imre azt fejtegette, hogy a választásokon a vitézeket és frontharcosokat nem presszionálták.

Fábián Béla: Bajcsy sZilinszky Endre vitéz volt, de a vitézeknek Kenyeres Kaufmannra kellett szavazni!

Reisinger Ferenc arról beszél, hogy a vitézeknek megtiltották, hogy szociáldemokratákra szavazzanak. A szociáldemokrata pártállású katonák a legjobb katonák voltak a harctéren.

Röder Vilmos honvédelmi miniszter beszélt ezután:

— A magyar tüzharcos eszme *olyan erkölcsi tőke a különböző zavaros eszmék harcában, amelyet át kell menteni a jövő számára.*

Azonkívül enyhíteni kell azokon az anyagi természetű hátrányokon, amelyekben eddig a tűzharcosoknak több vonatkozásban részük volt.

— A törvényjavaslatok minden anyagi természetű vonatkozásért egyedül és kizárólag ő viseli a felelősséget.

— a mai súlyos európai helyzetben nekünk

nemcsak a multtal szemben kell kötelezettségünknek eleget tennünk, de súlyos felelősség terheli az egész törvényhozást, hogy elemi önvédelmünkről idejekorán gondoskodjék.

— *Többet juttatni a mai pénzügyi viszonyok mellett nem tudunk, de a tűzharcosok számára más szociális jellegű törvényjavaslatokban is gondoskodás történt.*

— Ma, amikor részben mestersége-sen igyekeznek elválasztani a magyartól a magyart, úgy érzem,

a tűzharcosok eszméköréből mindenképen számüzni kell a széthuzást s ebbe az eszmekörbe is azt kell bevinni, ami bennünket egyesít, nem pedig azt, ami elválaszt egymástól.

— A tűzharcosoknak nincsen szükségük arra, hogy mások elismerésén keresztül szökkenjenek a magasba.

Igy folytatta ezután a honvédelmi miniszter:

— A közszolgálati alkalmazottak előléptetésénél egyenlő minősítés és alkalmasság esetén hajlandó vagyok a tűzharcosokra figyelemmel lenni, ezt a törvényjavaslat szövegébe is fölvesem és hajlandó vagyok a gyakorlati keresztülvitelre a jövőben állandóan figyelemmel lenni. Méltányosnak tartom, hogy a háború utáni elhelyezkedésnél a figyelmen kívül hagyott megszakítás időtartamát három évre emeljük fel.

— Vállalom, hogy

a Károly-csapatkereszt megszerzését újra lehetővé teszem. Természetesen csak igazolás mellett,

viszont az igazolási lehetőségeket a legmesszebbmenő megértéssel fogjuk kezelni.

A hadifogságban eltöltött időt teljes egészében beszámítják. A folyó költségvetési évtől kezdve a jelenlegi hitelkeretet kibővítik és az emelkedő összeget a hadiözvegyek járadékának emelésére fordítják.

Azután emelt hangon mondotta a miniszter:

a tényleges állományú katonának akár egyenruhában, akár civilruhában a politikai élet megnyilvánulásaiban résztvennie nem szabad!

(Általános helyeslés az egész Házban.)

Röder miniszter ezután elismeréssel emlékezett meg a *Frontharcos Szövetség* munkájáról, végül kijelentette, — hogy a javaslat megadja erkölcsi és anyagi téren azt, amit ma meg lehet adni és nem zárja el a jövő útját.

A miniszter beszédét nagy tapssal fogadták, a Ház minden oldalán.

Az elnök ezután szünetet rendelt el, amely után *Vázsonyi* János szólalt fel.

Kérte, hogy minden tűzharcosnak, aki legalább tíz éve a magyar állam területén lakik és Nagy-Magyarország területén született, honosítás és visszahonosítási kérelmét soron kívül intézzék el.

A tűzharcosok és leszármazottaik névmagyarosítási kérelmét soronkívül kedvezően intézzék el.

— Ha a multkorihoz hasonló raziák lennének, — folytatta Vázsonyi — akkor minden másnál elsőrendübb igazolvánnyal rendelkezzenek a tűzharcosok, hadiözvegyek és hadiárvák. Ne kerülhessenek abba a helyzetbe, hogy zsebmetszőkkel együtt vigyék őket a toloncházba.

Vázsonyi János után *Homonnay* Tivadar beszélt. Elismerését fejezte ki a honvédelmi miniszternek, hogy miniszteri székében nem foglalkozik pártpolitikával. Kapcsolja ki a frontharcos szövetségek működési körében is a pártpolitikát.

Soltész János beszélt azután a falusi frontharcosokról.

Báró *Berg* Miksa a törvénynél a végrehajtást tartja fontosnak. Ha nincs fedezet az államháztartásban, társadalmi úton teremtsenek elő összegeket a tűzharcosok megsegítésére. Juttassanak házhelyeket nekik és folyósítsák az érem-pótdíjakat.

Mózes Sándor méltányos eljárást kért azoknak a tűzharcosoknak számára, akik

a harctéren szerzett betegségük következtében abba a veszélybe kerülnek, hogy nyugdijazzák őket.

A hadiközsönöket bizonyos szempontok szerint valorizálni kellene.

Ruppert Dezső a tűzharcosfogalom kiterjesztését kéri azok számára, akik rövid ideig voltak a fronton, de megsebesültek.

A Ház ezután a tűzharcos törvényjavaslatot általánosságban elfogadta, majd utána a határozati javaslatokat részben elutasították, részben pedig mint házszabályelleneseket nem is tárgyalták. Ezután rátértek a részletes tárgyalásra.

Kenyeres János előadó javaslatára megváltoztatták a törvényjavaslat címét. Az új cím: az 1914—18. évi világháború tüzharcosai érdemeinek elismerése. (A régi cím: az 1914—18. évi világháború tüzharcosainak támogatásáról szóló törvényjavaslat).

Majd a Ház részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

Az ülés negyed hat óra után néhány perccel ért véget.

Óvja gyermeke egészségét!!

Mackó ruhát
Meleg alsót
Makó harisnyát
Magasszáru cipőt
Mindentajta hócipőt
Legjobbat - Legolcsóbban

Benyáts ÁRUHÁZ

Kudarccal végződött betörés a Moktárba

A házmester hallotta a zajt, de félt a betörőtől

Hétfőn éjszaka betörő járt a Moktár Piac ucca 36. szám alatt levő helyiségében. A betörő az udvaron keresztül hatolt a bank irodájába és itt Füzes Sándor igazgató fiókját feszítette fel. Hosszú ideig turkált a bankigazgató magánfeljegyzései között, de csak a pénz érdekelte, ezt pedig

nem talált.

Miután munkája kárbaveszett, a Wertheim-szekrényt vizsgálta meg,

fúrószerszámai azonban nem voltak

s igy megelégedett a páncélszekrény szelid megsimogatásával.

Ujjlenyomatai ott is maradtak.

A betörő ugyanazon úton az udvaron keresztül távozott és a házmester hallotta is a zajt, de nem mert kijönni, mert félt, hogy

a betörő lelövi.

Ebből is látható, hogy Debrecenben miért oly nehéz bünözőt tetten érni, hiszen ha fel is fedezik a betörőt, elkergetik, ahelyett, hogy elfognák.

Hunyadi Sándor remekműve!
A legnagyobb MAGYAR film:

Pusztai szél

Jávor Pál - Lázár Mária - Kiss Ferenc
Rózsahegyi — Rajnay — Juhász — Gózon
Berky Lili — Szeleczky Zita — Mály Gerő — Maklary.

Bemutató ma! Vígszinház

Inkább a halál, mint Moszkva

London, november 16. A Times értesülése szerint nemcsak a finnországi szovjetkövetet, hanem a rövid látogatásra Moszkvába hazatért *Ivánov* helsinki katonai attasét is letartóztatta a szovjetkormány. *Usztinov* észtországi szovjetkövet, akinek halálhírét nemrégiben közölték a lapok, nem természetes halállal halt meg, hanem önkezével vetett véget életének, mert rettegett a Moszkvába való visszatéréstől.

Erzsébet napra
legszebb és legolcsóbb ajándék tárgyak
Parfümerie Kardosnál Piac u. 61. telefon 22-56
Kosztelitz és Parcol kozmetikai cikkek egyedárusitása.

Emberemlékezet óta nem volt ilyen nagy a Sajó pusztítása

Huszezer hold a víz alatt — Két millió pengő a kár eddig

Miskolc, november 16. Kiöntött a Sajó. Hatvan éve nem volt hasonló árvíz a borsodi községekben.

Több, mint húszezer hold került víz alá

és legalább tizenöt falu szalmatetős házai közt pusztított a jeges, szennyes áradat. Sajóvelez, Dubocsány, Sajókaza, Szirmabesenyő, Sajóecsed, Sajóbátori és Hét községekben legalább száz ház tünt el a föld színéről. Vannak a Sajó tengerében faluszigetek, ahol a menekültek

már három nap óta nem jutottak meleg ételhez.

Amennyire már meg lehetett állapitani, a kár meghaladja

a kétmillió pengőt.

Legszomorúbb az árvízkatasztrófában, hogy az egy-két holdas gazdák, törpebirtokosok, zselléremberek földjeit pusztította el az árvíz.

Tömeges érdeklődés a szombati Dohnányi zongoraest iránt

Szombaton, november 20-án este nyolc órakor rendezi második bérleti hangversenyét a Zenekedvelők Köre, amely az idén lépett működésének harmincadik évébe. Ezt a jubileumot összekapcsolta a Kör a nagy Mester negyven esztendős művészi jubileumával és meghivta **Dohnányi** Ernő dr-t, aki ezen az estén mint zongoramüvész fog szerepelni. Müsorán Beethoven, Chopin müvek és saját szerzeményei.

A jubileumi hangversenyt az esemény jelentőségének megfelelően diszes keretek között tartja meg a Zenekedvelők Köre. A jobb jegyek nagyrészét lefoglalták a városi és megyei előkelőségek, tul az est müvészi jelentőségén, megjelenésükkel Debrecen diszpolgárának is hódolni kivánnak. Igazi gálaest lesz tehát ez a hangverseny, amelyen Debrecen szinejava adott találkozót.

A megmaradt napijegyeket, továbbá az **igen kedvezményes csonka bérleteket** a Méliusz könyvkereskedésben, Bika előcsarnokában és a Zeneiskola titkári hivatalában lehet átvenni.

Gulyás Pál nagysikerű előadást tartott a KIE szabadegyetemen

„A tiszta dallam népe" cimen

Két évi kényszerű szünet után a Keresztyén Ifjúsági Egyesület az idén ismét megrendezi szabadegyetemét. A szabadegyetemen elhangzó előadások összefoglaló címe: »A mai magyarság szellemi, lelki és testi élete«.

A szabadegyetem első előadása kedden este hangzott el dr. Gulyás Pál tanár, az országos nevű iró beszélt a szabadegyetemen »A tiszta dallam népéről«. Gulyás Pál a költészet legmélyebb gyökerét: a szót vette bonckése alá.

— A költészet gyökere — kezdte előadását — a szó. A magyar szó. A »magyar« jelzőt nem abban a sablonos értelemben kell értenünk, amivé az összeomlás utáni, konjunktúrás hazafias költészet tette, hanem

a nemesebbik, a magasztosabb értelemben.

Adva van egy nyers tömeg, amelyik telitve van egy sajátságos eszmével, a magyarság eszméjével, amelynek megvannak a maga sajátos formái s ezek a formák megakarják magukat mutatni a világ előtt és az eszköz, amivel ezt elérik: a magyar szó, a magyar költő szava.

A magyar szó nem fogalmi egység. Mögötte milliók állanak s ha a szó elveszti velük a kapcsolatát, olyan lesz, mint egy lekötött végtag.

A magyar szónak igényei vannak, terjeszkedni akar. De sajnos, a saját hazájában is félreismert Hamupipőke. Önmagunkat, saját szavaink mögött látatlanul ott lévő népünket kell megtalálnunk először, csak azután keresni a külföldet.

Valami elavult halálborzongás jellemzi ma költészetünket, nem az az egészséges, harcos romantika, ami a magyar nyelvet erőssé, széppé és nagygyá tette.

— A szó alá a nemzet dallama van elásva. Bartók és Kodály az utolsó pillanatban mentette meg ezt a magyar dallamot s a magyar költő feladata ma, hogy átitassa a magyar milliókat ezzel az elveszett ősi melódiával, mert a zene és költészet rokonok. S ebben a tekintetben példát vehetünk a finnektől, akik így teremtették meg a maguk hatalmas, dallamos és tiszta kultúráját.

Bánszeghi Albert ügyvezető mondott köszönetet a tartalmas és mélyértelmű előadásért. A szabadegyetem következő előadója dr. Juhász Géza lesz, aki pénteken »A mai magyar irodalom irányairól« tart előadást.

Meghalt Zichy Aladár gróf

Budapest, november 16. Gróf *Zichy* Aladár vbtt., volt miniszter kedden este budapesti lakásán meghalt. A néppárt megalapitójának volt a fia. 1906-ban a koalicios Wekerle kormányban elvállalta a király személye körüli miniszterségét 1917-ben az Esztherházy és Wekerle kormányban ismét a király személye körüli miniszter lett. A bolsevizmus idején résztvett a szegedi ellenforradalmi mozgalomban.

Választási egyesség Tatarescu és Vajda között

Bukarest, november 16. Kedd este hosszas tárgyalás után választási egyesség jött létre Tatarescu dezignált miniszterelnök és Vajda Sándor pártja között. Tatarescu holnap úgy Jorga pártja, mint Vajda pártja és közte létrejött egyességet az uralkodó elé terjeszti s egyben bemutatja a királynak a kormánylistát is.

Bukarest, november 16. Kedden délelőtt tovább folytatta a tárgyalásokat Tatarescu kijelölt miniszterelnök Bratianu Györgygyel, a szabadelvű párt vezérével. A tárgyalások

nem vezettek sikerre.

Tatarescu Gajdával is tárgyalásokat kezdett a választási megegyezés értelmében. A délután folyamán Vajda ismét felkereste Tatarescut. A tárgyalás után Vajda kijelentette az ujságírók előtt, hogy még nem fejezték be a megbeszéléseket. Igy a válság a jelek szerint még ma sem oldódik meg.

Kina nem mélyiti el Szovjetoroszországhoz való viszonyát

London, november 16. Az Evening News diplomáciai levelezője szerint Kínának értésére adták, hogy békét köthet Japánnal a jelenlegi állapot alapján, az északkínai tartományok katonamentesítésével, feltéve, hogy

Kina csatlakozik a kommunista Internacionale elleni egyezményhez és Németország, Olaszország és Japán oldalára áll.

Az ilyen alapon kötendő egyezmény biztositaná Németország, Olaszország és Japán számára Kina gazdasági és politikai penetrálását. Kina viszont megtartaná végleges függetlenségét és

megszabadulna minden megalázó feltételtől.

CsangPeiliang, a kinai kormány kiküldöttje fontos megbeszélést folytatott Berlinben Hitlerrel és Blomberg tábornaggyal. Blomberg tábornagynak átnyujtotta Csiang-Kai-Sek sajátkezü levelét, amelyben a kinai miniszterelnök kijelenti, hogy

Kina nem szándékozik elmélyiteni Szovjetoroszországhoz való viszonyát

és nem megy túl a Moszkvával kötött megnemtámadási egyezményen.

Peking, november 16. Japán forrásból közölték este 7 órakor, hogy az a 19 francia, 14 magyar és 4 amerikai, akik Tamingfuban laktak, teljesen egészségesek. A katonai müveletek során Santungban a japán csapatok Cihótól északnyugatra elfoglalták Kancuut. Csanfutól északra megszálltak egy dombot.

A törvényszék elrendelte a valódiság bizonyitását Benyovszky László sajtóperében

Négy rendbeli sajtó útján elkövetett rágalmazás cimén került kedden a törvényszék *Tokay*-tanácsa elé *Benyovszky* László hírlapíró, a Debreceni Ujság munkatársa. *Vásáry* József, *Vásáry* Gábor és számtartójuk, *Balogh* Sándor tett ellene feljelentést, előadva, hogy Benyovszky nem hív szellemben közölte le az emlékezetes *Vásáry—Marschalkó*-féle sajtóper főtárgyalását, és a tanuk vallomásából tendenciózusan csak bizonyos részeket emelt ki, más részeket pedig elhallgatott.

A tárgyaláson a vádlott hírlapíró kijelentette, hogy nem érzi magát bünösnek, a főtárgyalást hív szellemben közölte le, amit bizonyitani is kíván. A bíróság elrendelte a bizonyitást, elrendelte Marschalkó-féle sajtóper főtárgyalási jegyzőkönyvének és dr *Majzik* László jegyzőnek a kihallgatását és a tárgyalást elnapolta.

Németország visszakapja Német-Kongót?

Páris, november 16. A lapok ismét tüzetesen foglalkoznak III. Lipót belga király londoni útjával és abból a körülményből, hogy az uralkodót útjára elkiséri Spaak külügyminiszter, továbbá Belga-Kongó volt kormányzója, Tieck, arra következtetnek, hogy a belga király angliai útja

új nyugateurópai paktum megkötésével áll összefüggésben, továbbá a gyarmati kérdés rendezésével.

A »Jour« szerint az utóbbi hónapokban Belgiumban megiehetős nyugtalanság mutatkozott Belga-Kongó sorsa tekintetében. A lap szerint abban az esetben,

ha Anglia megfelelő példával elöljár,

úgy Belgium is hajlandó az egykori német közigazgatás alatt álló gyarmatról lemondani.

Keresse fel
Polgár
hygénikus fodrásztermeit,
ugy a
Svetits palotában, Tel. 34.58, mint **a Gambrinus passageban, telefon 26-54,** ahol a legmodernebb **szines és estélyi frizura ujdonságokkal** várjuk valamint **tartós hullám** és **hajfestés** igényeit a legnagyobb megelégedésére elégitjük ki.

Menni vagy maradni?

Siri szózat a Hatvan uccai temetőben

»Menni vagy maradni?
— kérdések kérdése,
Melynek keserves és
nehéz megfejtése.«

De nem folytatom versben, bármennyire jól esnék halotti búcsúztatónak szánt, de majdnem hattyúdalommá vált költeményem sorait idézgetnem; nem folytatom versben, mert lantomnak ércét a rozsda megrágta, hurjait a szél elszaggatta; akik meg akarják hallgatni bensőmből fakadó szavaimat, azok e rím nélküli sorokból is megértik, hogy mi fáj a szívemnek és mi a vágya lelkemnek.

Évek óta biztatnak, nógatnak: hagyjam el ezt az elhagyatott temetőt, ezt a mind kopárabbá váló térséget, ahol a sírok besüppednek, hol a sírkövek összeomlanak, ahonnan a fejfákat elhordogatják. Hagyjam el ezt a »külsőség«-et, melyen csak szegény emberek járnak keresztül, ahol még az én vaskerítésemet is feszegetik, ahol a fölém boruló szomorú akácokat is tördelik, ahol minden csak a gondatlanságot, a sivár pusztulást mutatja.

Biztatnak, hivó szóval kecsegtetnek: költözzem szebb tájékra, a Nagyerdő nagy temetőjébe, mely hasonlatos egy királyi szép kerthez kényelmes útakkal, gyepszőnyegekkel, szebbnél-szebb virágágyakkal, dísznövényekkel, művészekalkotta márvány- és ércemlékművekkel. Költözzem oda, ahol a legkiemelkedőbb díszhely van részemre fenntartva, ahol engem is virágágyakkal, örökzöld növényekkel öveznek, ahol gondomat viselik, ahol ércoszlopom minden betűjére vigyáznak, ahol vaskerítésem legkisebb rácsához sem fognak hozzányulni.

Biztatnak, kecsegtetnek, hogy nem feszakoporsóban, hanem érc-szárkofágban, nem Szent Mihály lován, ahogy annak idején idehoztak, hanem aranyos-ezüstös gyászhintóban visznek majd át; amerre gyászhintóm vonul, a város utcáin sorfalat állanak tisztelőim, hiveim, papok és polgárok, tanárok és diákok egyaránt. Azt is mondogatják, hogy új pihenő helyemet elepik majd virág- és babérkoszorúkkal, hogy nemcsak születésem és halálom évfordulóján néz el hozzám egy-egy hivatalos csoport vagy nehány, a maga *Lilláját* siratá csalódott ifjú és egy-két érzékeny poéta-lélek, hanem mindennap fölfognak keresni a díszes ravatalozóknak és a szépen gondozott központi temetőnek százakra menő látogatói. Azonkívül a halottak nagyjai: a város főbírái, a kollégium professzorai, az egyházkerület szuperintendensei, az irodalom és tudomány koszorúsai fognak körülöttem őrt állani. Szóval a mai szegénység és sivárság helyett díszben s ragyogó ékességben fogom örök életemnek következő századait folytatni.

—

Megvallom, e biztató szók, e kecsegtető ígéretek megmozgatták még oly mélyre süllyedt porrészeimet és megdobogtatták az apró fejfák és sírkövek közül magasba nyuló vaspiramisomat. *De azért mégis arra kérlek benneteket, szülő városom böles elöljáróit, a nevemet viselő kör érdemes vezetőit, ne költöztessetek el a Hatvan uccai sírkertből a központi temetőbe, ne mozgassátok meg azt az ércoszlopot, melynek 75 mázsás súlyát már száz év óta hordozom, ne szakítsatok el eddigi környezetemből, mai nyugvóhelyemtől!* Hogyan is szakadhatnék el ettől a helytől, melyben az anyaföld méhében hült tetemeim összevegyültek, együtt porladnak jó apám, édes anyám csontjaival? Hogyan is válhatnék meg attól a sírveremtől, melyhez *Kazinczy*, az én nagy mesterem és *Kölcsey*, akkor még rejongó ifjú hivem kísértek ki tél havában és fagyában?

Hogy hagyhatnám itt azt a sírhalmot, amelyen az egykori fejfa engem magyar Horáciusnak, Ovidiusnak és Vergiliusnak magasztalt? Hogy válhatnék meg attól a sírdombtól, melyhez *Petőfi* debreceni nyomorából Pestre menekülve csak azért tett egy kitérő útat, hogy a legszigorúbb februári hidegben lelki melegítőt szivjon magába a gulámra vésett »muzsák szózatjá«-ból? Hogy engedném meg- és elmozdítani azt a vasoszlopot, melyet a hetedik vármegyéből szállítottak ide az országnak nagy csodájára, melyet félszázaddal később *Szabolcska* buzgólkodása vaskerítéssel vett körül, amely előtt halálom százados évfordulóján az egész magyar irodalmi világ rótta le hálája és kegyelete adóját? Hogy hagyhatnám el ezt a sírhelyemet, melyből *Ady* oly fiúi alázattal ébresztett és amely fölött Adyval együtt »annyi hív magyarnak lantja« zokogott? Hogy lennék hütlenné ahhoz a sirhalomhoz, melyben *Tóth Árpád* csöndes »invokációjával« keresett s az enyémhez hasonló bús magányában meg is talált?

Rosszul mondtam, hogy bús magány; nekem a magánosság nem gyötrő bánat, hanem vigasztaló áldás volt. Életem bizonyítja, költeményeim tanusítják, hogy hiú fényre, üres pompára nem vágytam, hogy sűrű sokadalomból, színes társaságokból szívesen menekültem a szabad természet rejtek ölébe.

Mikor mostohámmá lett szülővárosomtól elbúcsúzva, országgá bujdostam, ott messze a Balaton mentén, nem kerestem vigadozást a kies Fürednek kútfején és partjain, hanem Tihanynak zordon bércei közé vonultam és ott *»jajgatott és sirt elpusztult reményén egy magános árva szív,«* az én reményvesztett árva szívem. S mikor még feketébbé váltak fejem fölött a viharfellegek, tovább bujdostam, Somogy vadon erdőibe vettem be magamat s ott addig hívtam, szólítottam az áldott magánosságot, míg Kisaszszondon reá nem találtam s ölébe ejtve fejemet, elfelejtettem világi szenvedésemet.

Majd mikor a bujdosásban kifáradva, a szenvedésektől megtörve, visszatértem nem annyira Debrecenbe, mint édes anyám nádfedeles hajlékába, ott is csak a magánosság, egy »erémi szállás után« vágyódtam és tűzvész — elpusztította házunk törmelékeiből és kertünk megmaradt fáiból egy kunyhószobát szerkesztettem magamnak, melynek széle-hossza tíz láb ha volt, de amelynek magános csendjében mind a kilenc muzsával oly nyájasan eltársalogtam, hogy azok utolsó magányomban, Hatvan uteai siri magánosságomba is hiven elkísértek és bizonyára mindmáig velem maradtak.

Nemes szülővárosom érdemes elöljárói, nevemet viselő tisztelt kör bölcs vezetői! Hadd maradjak én tovább is itt régi nyugvóhelyemen, hadd példázzam itt-maradásommal én is »a maradandóság városát«, hadd szólítsam ide holtomban is vigasztalótársul az »áldott magánosságot«, hadd hírdessem itt saját hamvaim fölött is magyar nemzetemnek s az egész emberiségnek »a lélek halhatatlanságát«!«

A fenti siri szózatot Csokonai születésének 164. évfordulóján végighallgatta és papirra vetette egy vén íródiák:

Kardos Albert

Erzsébet napra hasznos ajándékot vegyen!

Üveg, porcellán és díszműáruban a legnagyobb választékot

Kaszanyitzky Endre

üzletében találja meg!

Üveg, porcellán készletek, márkás dísztárgyak legolcsóbb beszerzési forrása

Kerelezés Ferencz József ut 57. **üvegezés**

„Joggal hihette, hogy félre akarja vezetni a hatóságokat"

Érdekes indokolás egy rágalmazási perben

Szegedy Lajos tb. városi aljegyző felhatalmazásra üldözendő rágalmazás címén tett feljelentést Szikszay Aladár debreceni fodrászmester ellen. Szegedy azt adta elő feljelentésében, hogy a borbélymester a polgármesterhez intézett három beadványában súlyos rágalmakkal illette őt. Többek között azt állította, hogy ő Szikszai hadirokkantjáruléka ügyében a tanukat hamis vallomás megtételére birta rá, olyan vallomást íratott alá a tanukkal, amelyet azok nem vallottak és megfélemlítette őket, nehogy azt valljak, hogy Szikszai valóban a háborúban szerezte betegségét.

A nagybajuszú, rózsaarcú idős fodrászmester, a békeidők debreceni önkéntes tüzoltóinak volt parancsnoka, fehér szekfűvel a gombolyukában állt kedden délelőtt a törvényszék Tokay-tanácsa elé. Kijelentette, hogy nem érzi magát bünösnek, igazat írt a beadványokban, Szegedy aljegyző

rosszindulattal, elfogultan kezelte az ő rokkantügyét

és igenis hamis vallomások megtételére birta rá a tanukat.

A bíróság elrendelte a valódiság bizonyítását, több tanut hallgatták ki, majd a bíróság ítéletében három rendbeli felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétségében

bűnösnek mondta ki Szikszait és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet érdekes indokolásában kimondotta a törvényszék, hogy a valódiság bizonyítása nem sikerült. A tanuk vallomásából kétségtelenül kitünt, hogy Szegedy aljegyző elfogultsága

érezhető volt,

de nem nyert beigazolást az a körülmény, hogy

valótlan vallomások megtételére birta volna rá a tanukat

és olyan vallomásokról felvett jegyzőkönyvet iratott volna velük alá, amilyen vallomást a tanuk nem tettek meg. Szegedy aljegyző Szikszai rokkantjáruléka ügyében

joggal hihette azt, hogy a fodrászmester félre akarja vezetni a hatóságokat, hiszen megállapitást nyert, hogy Szikszai nem volt a fronton egy napig sem,

ott tehát nem szerezhetett sebesülést, a fodrászmester ezzel szemben mégis úgy tüntette fel, mintha ő a háborúban megsebesült volna Szikszai azonkívül őrmesternek tüntette fel magát, holott csak őrvezető volt és meg is indult ellene az eljárás közokiratthamisitás cimén, de elévülés címén meg kellett szüntetni vele szemben az eljárást. A törvényszék enyhitő körülménynek vette, hogy a vádlott fodrászmester idült alkoholizmusban szenved, amely korlátozza a vádlott beszámithatóságát. Az itélet nem jogerős.

Az aostai herceg lesz Etiópia uj alkirálya

Róma, november 16. Az olasz fővárosban erősen tartja magát az a hir, hogy *Graziani* tábornagy, Etiópia alkirálya, rövidesen elhagyja állását és hosszabb betegszabadságra visszatér Olaszországba. Azt is tudni vélik, hogy utóda az alkirályi székben *az aostai herceg lesz.*

Anyakönyvi hirek

Születések: Sós Elek gazdálkodó, fia József, Haláp 43. Gulyás István szabó, leánya Magda, Szabó Antal fm., fia Lajos, Szolnoki István cipész, leánya Erzsébet.

Házasságok: Varga András fm.—Kaszás Eszter, Munkácsi Béla fodrász—Ferge Magda, Klein Mór kereskedő—Krausz Irma, Dr Varga Jankó János városi fogalmazó—Polgári Erzsébet.

Halálozások: Tóth Lajos ref. 58 éves Kishegyesi út 40. Marózsán Simonné g. kat. 59 éves, Vasváry Pál u. 6. Özv. Szabó Sándorné ref. 87 éves, Eötvös u. 108. Lovász Józsefné r. kat. 42 éves, Petőfi tér 7. Szabó Ferenc g. kat. 10. éves, H.-dorog. Nagy Sándor ref. 17 éves, Kut u. 80. Székely Sándor ref. 26 éves, Tiszaszentimre.

Hó- és sárcipőt Benyáts-tól

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

hirek

A Debreceni Független Ujság páratoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz Telefon: 32—12.**
Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20 egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap **20 fillér.**

RÁDIÓMÜSOR

SZERDA, NOVEMBER 17.

Budapest I.

6.45: Torna, utána hanglemezek. — Kb. 7.20: Étrend, közlemények. — 10: Hírek. ; 10.20: „Leonardo da Vinci meséi.“ Irta és a meséket fordította Tasnády-Kubacska András. — 10.45: „Híres bakonyi várak.“ Irta és felolvassa Fónyad Ernő. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Uj Pátria hanglemezek. — Közben 12.30: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.30: Lendvai Jóska és cigányzenekara. — 14.40: Hírek. — 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.45: Az Operaház előadásának közvetítése. „Traviata.“ Dalmű 4 felvonásban. Az I. felvonás után kb. 16.40: Hírek. A II. felvonás után kb. 17.40: Hírek. Előadás után kb. 19.15: „A 100 éves Gyilkos tó.“ Dr. Gaál István muzeumi igazgató előadása. — 19.45: A rádió szalonzenekara. — 21: Hírek. — 21.20: Hegedüs Gyula és cigányzenekara muzsikál az Öreg diófa-étteremből. — 22.10: Időjárásjelentés. — 22.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — Közben 23: Hírek olasz és francia nyelven. 23.30: Garai György és jazzenekara játszik az Emke-kávéházból. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.45: Olasz nyelvoktatás. — 19.20: Tánclemezek. — 20.20: „Hurcolkodás“ Feleky Klára csevegése. — 20.50: Lóversenyeredmények.

— **A polgármester Budapesten.** Kölcsey Sándor dr. polgármester Budapestre utazott, ahol városi ügyekben folytat tárgyalásokat.

— **A Piac uccai egyházrész bibliaköre** ma, szerdán délután fél hat órakor tartja összejövetelét új helyiségében, a KIE nagytermében (Piac u. 36., régi postaépület). Uray Sándor vezetőlelkész a keresztyén hit legnagyobb tételéről, a Szentháromságról tart ezúttal előadást. Szabad bemenet.

— **A mai Egyiptom.** Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon erről tart előadást dr. Markovits Béla november 17-én, most szerdán este 6 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében, vetített képekkel. Belépti díj nincsen. (:)

— **Az Izvesztija harmadik főszerkesztőjét is letartóztatták.** Párisból jelentik: A Journal moszkvai értesülése szerint Talat, az Izvesztija főszerkesztőjét, letartóztatták. Egy év leforgása alatt Tala az Izvesztija harmadik főszerkesztője, akit a szovjet hatóságok börtönbe vetnek. A finn sajtó értesülései szerint a szovjet kormány elhatározta, hogy szigorú intézkedésekkel fogja meggátolni Szovjet-Oroszország külföldön tartózkodó diplomatáinak esetleges árulásait. A diplomaták kénytelenek lesznek családtagjaik egy részét tuszként szovietterületen hagyni.

A kormánypárt egy része a kormánypárti sajtó ellen

Budapest, november 16. Beszámoltunk arról, hogy a kormánypárt mérsékelt elemei »*alkotmányos jobboldal*« elnevezéssel fogtak össze, azzal a céllal, hogy a magyar alkotmányhoz hű és a keresztény jobboldali politikát követő képviselőket egyetlen hatalmas táborba vonják össze. Ezt az alakulatot *Darányi* miniszterelnök nagy örömmel fogadta, annál nagyobb volt tehát a megdöbbenés, hogy

a kormány lapjai gunyos hangon igyekeztek diszkreditálni a mozgalmat.

A kormánylapok magatartása

nagy elkeseredést

keltett a kormánypártban.

— Nem tartható fenn sokáig ez a ferde helyzet — mondották az alkotmányos jobboldal résztvevői, — hogy a kormány pénzén olyan sajtót tartsanak fenn, amely

mind gyakrabban ellenkezésbe jut a párt többségének akaratával, a miniszterelnök elgondolásával és a kormány programjával.

A párt többsége véget akar vetni ennek a kétszínű játéknak is, amely a kormány és a kormánypárt többségének útjait keresztezni akarja.

— **Debrecen képviselete a bihari installáción.** Berettyóujfaluban kedden iktatták be főispáni székébe Barcsay Ákost. Az installáción Debrecen várost Zöld József helyettespolgármester és dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök képviselték.

— **Szájában levő műfogát** ellenőríztesse, hogy valódi Wipla-e? Képviseletünk felvilágosítja. — Wipla Rt. Debreceni képviselet: Hatvan u. 1.

— **Felhívom az Iparos Ifjúsági Önképzőkör** és az úri és női fodrász segédeket, hogy szerdán este a kör helyiségében jelenjenek meg. Vezetőség. (:)

x **Gönczi Gábor kályhásmester** üzemét Monti ezredes ucca 3. alá helyezte. Bejárat Burgundia uccából. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25—68.

— **Átlökték az expresszt a francia—spanyol határon.** Párisból jelentik: 15 hónapi szünet után újból megindult a híres »Sud Express«, amely Párisból Hendayen át Spanyolországba és Portugáliába röpíti a gazdag utasokat. Az első vonat furcsa körülmények között lépte át a francia-spanyol határt Hendayennél. A francia hatóságok messzemenő elővigyázati intézkedéseket léptettek életbe. Ennek ellenére komikus izgalmak közepette robogott át a Sud Express a határon. A francia vasúti hatóságok nem voltak hajlandók az expresszt átvontatni a hídon, nehogy így »megsértsék a benemavatkozás szellemét«. Franco felkelői ugyancsak nem voltak hajlandók mozdonyt küldeni a Sud Express-ért, mert a nemzetközi vasúti megállapodások értelmében az internacionális vonatokat a határon túl kell átadni. Sokáig folyt az izgalmas vita a francia és spanyol vasutasok között, a Sud Express mozdony nélkül, közvetlenül a nemzetközi híd előtt várakozott. A bonyolult kérdést úgy oldották meg, hogy a vonatot egy darabon hátrahúzták, azután hátulról egy mozdony teljes erővel tolatni kezdte a mozdonyt, amely nem volt hozzákapcsolva az expresszhez, közvetlenül a híd előtt megállt, azonban a lendület a szerelvényt lokomotiv nélkül is átvitte, áthajította spanyol területre. A híres Sud Express ilyen körülmények között valósággal mint »kísértetvonat« érkezett meg Franco oldalára.

x **Ügyvédi hír.** Dr. Dróth Sándor ügyvéd irodáját Piac ucca 51. sz. alá (Bejárat: Arany János u. 1. sz.) helyezte át.

— **László Fülöp szívrohamot kapott.** Londonból jelentik: László Fülöp, a világhírű magyar festőművész ismét betegen fekszik londoni palotájában. Kezelőorvosai a beteg ágyához hívták Lord Dawson udvari orvost is. A Daily Telegraph szerint a művész szívrohamot kapott.

— **A legkiválóbb magyar tornászok seregszemléje lesz a vasárnapi Debrecen—Budapest tornászviadal az Arany Bika dísztermében. Jegyek 50 fillértől 2 pengőig már kaphatók Méliuszban s Gyürkynél.**

— **Zsidó ügyvéd és a német polgár szegényjoga.** Elvi döntést hozott — mint az Angriffban olvassuk — a kölni főtörvényszék, kimondva, hogy az olyan német állampolgár, ki polgári perber zsidó ügyvéddel képviselteti magát, nem tarthat igényt szegényjogra.

x **Nem vagyunk eléggé gazdagok ahhoz,** hogy silány és olcsó szövetekből viseljünk ruhákat. Többszöri csináltatási költséget takarítunk meg, ha tiszta színgyapjúszöveteket veszünk közvetlenül a Trunkhahn posztógyártól. Ez a hírneves posztógyárunk évek óta szállítója a magyar úricsaládoknak angolosan gyártott, garantáltan színtiszta gyapjúból készített úriruha, angol női kosztüm sportruha és iskolás ruhaszövetekben. Még ma kérje a szövetmintakollekció költség- és kötelezettségmentes elküldését a gyártól: Budapest, XII., Lenke út 117. Jól jár vele.

— **»Csodaszer« az elmebajok ellen.** Newyorkból jelentik: Az amerikai elmeorvosok kongresszusán feltűnést keltett egy új gyógyítási módról tartott előadás, amely az eddigi kísérletek szerint állítólag biztos szer az elmebaj bizonyos formáinak gyógyítására. Arról van szó, hogy a Metrasolnak elnevezett vegyi készítmény többszörös befecskendezése a betegen lelki megrázkódtatást hoz létre, amelyet fokozatosan követ a gyógyulás. Az előadó felsorolt nyolcvan esetet, amelyekben az új szert alkalmazta és állítólag 58 beteg meggyógyult. A hírt mindaddig, [illegible] szakkörök nem vizsgálták meg az új szert, bizonyos fenntartással kell fogadni.

Ne költözködjön,

csak ha már előfizetett az

„ELEKTRO-TOX“-ra.

Uj lakásába butoraival viheti a poloskát, vagy tiszta butorát elfertőzheti a poloskas lakás.

Miklós ucca 8. Telefon 22—82.

METEOR MOZI MÜSORA

Szerdán:

7—9 órakor! »A KIS LORD« (Freddie Bartholomew — Dolores Costello). Megelőzi: **Olympiai harang készítése.**

— **Székrekedésben szenvedőknél** reggelenként egy pohár természetes »**Ferenc József**« keserűvíz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyageserét megélénkíti, a vért felfrissíti, az idegeket megnyugtatja s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— **A Bermudákra érkezett MacDonald koporsója.** Hamiltonból jelentik: Ünnepélyes külsőségek között tették partra Ramsay MacDonald volt angol miniszterelnök koporsóját. Az óceánjáró gőzösről, amelyen MacDonaldot a hirtelen halál érte, az angol tengernagyi hivatal egyik vontatóhajója szállította a koporsót a kikötőbe, ahonnan gyászmenetben vitték a székesegyházba. A menetben részt vettek a bermudai hivatalok vezetői és a törvényhozó testület tagjai is.

x **Vágó Rezső utóda: Márkus Sándor** tűzifa- és széntelepe, Homokkert, Híd u. 12. Telefon 21—31. Legolcsóbb napiárakon szállít tűzifát hasábosan és aprítva. Belföldi legjobb minőségű szenek állandóan raktáron.

— **Moszkvából irányítják az indiai sztrájkokat.** Londonból jelentik: A Daily Mail bombayi jelentése szerint a kommunista aknamunka mindjobban érezteti hatását India különböző tartományaiban. Ahmedabad városában hétfőn tizenhat szövőgyár munkásai szüntették meg a munkát. Az indiai minisztérium véleménye szerint a sztrájkmozgalmat Moszkvából irányítják.

x **Déligyümölcs,** fajalmák, citrom, füge, mogyoró legolcsóbban Czeglédinél, Csapó 35.

— **Einstein, a »szalonbolseviki« és a »képtelen relativitás.«** Most jelent meg Lipcsében a régi Meyer lexikon horogkeresztes utóda, az úgynevezett Allbuch, amelyben Einsteinre vonatkozóan a következő megállapítások találhatók: »A zsidó Einstein szalonbolseviki tevékenységet fejtett ki és ő a feltalálója a relativitás képtelen elméletének. Ez a tan kizárólag a zsidó világsajtó óriási propagandája következtében tett szert bizonyos jelentőségre, de valójában semmi értéket nem lehet neki tulajdonítani.«

— **Gyógyíthatatlan betegsége miatt öngyilkos lett egy gazdálkodó.** M. Szabó Lajos hencidai 70 éves földmives tegnap reggel ágyában forgópisztolyával szívenlőtte magát. A szerencsétlen idős földmives gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el az öngyilkosságot. Jelentették az esetet a debreceni ügyészségnek, amely, miután bűncselekmény gyanuja nem forog fenn, a temetési engedélyt megadta.

— **Rosszul lett a soffőr, járdára futott a taxi.** Budapestről jelentik: Ma hajnalban a Krisztina körút és a Vérmező ucca sarkán egy kéktaxi felrohant a járdára és nekiütődött egy villanyoszlopnak. A néptelen uccán szerencsére nem tett kárt semmiben a kocsi, de a soffőrt, Unger Lajost, a mentők kötözték be. Ungert előállították a főkapitányságra, ahol azt mondotta, hogy a hosszú szolgálat után a kormánykerék mellett rosszul lett és így vesztette el uralmát az autó felett.

El akarta csufitani a feleségét

Budapest, november 16. Házastárson elkövetett szándékos emberölés büntettének kísérlete címén emelt vádat a királyi ügyészség *Schmallhoffer* József nyomdai munkás ellen. A vád szerint Schmallhoffer szeptember végén megleste feleségét, született Nagy Ilonát a Béke-téren és zsebkésével háromszor megszurta. Az egyik szúrás az asszonyt bal szeme alatt találta, a másik a jobb arcán ejtett 14 centiméter hosszú sebet, a harmadik szúrás pedig a bal karját és vállát sebezte meg.

A sápadt, beesett arcú pápaszemes fiatalembert fogházőr vezette elő a tárgyalásra, aki azzal védekezett, hogy szándéka csak az volt, hogy elcsúfitsa az asszonyt.

A törvényszék bűnösnek mondotta ki Schmallhoffer Józsefet szándékos emberölés büntettének kísérletében és ezért három évi fegyházzal sujtotta.

Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint az elitélt és védője felebbeztek.

— **Erőteljes, kövér egyéneknek, köszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek** reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes »**Ferenc József**« keserűvíz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

— **Izgalmas verseny és nem tornabemutató lesz a Budapest—Debrecen közötti tornászviadal vasárnap féltizenegykor a Bika dísztermében. Itt dől el a magyar tornászhegemónia sorsa. Jegyek Méliuszban és Gyürkynél.**

— **A magyar irodalom külföldi megismertetése.** Tekintettel a magyar irodalom külföldi megismertetésének nagy aktuális érdekére az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács új bizottságot alakított Ugron Gábornak, a Tanács elnökének elnökletével. A bizottság előadója Hankiss János lett, tagjai pedig Babits Mihály, Gerevich Tibor, Harsányi Zsolt, Horváth Henrik, Sebestyén Károly és Zilahy Lajos.

— **Csecsemő holttest az uccán.** Budapestről jelentik: Kedden reggel a Bakáts tér 14. számú ház előtt az uccaseprő egy csomagot talált. Amikor kibontotta, egy kéthónapos leánycsecsemő holttestére bukkant. Bizottság ment ki a helyszínre, amely megállapította, hogy meggyilkolták a csecsemőt. — A rendőrség keresi az elvetemült anyát.

— »**A mai Egyiptom.**« A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem népszerű főiskolai előadásai keretében Commend. dr. Markovits Béla Athénből nov. 17-én, szerdán este 6 órakor tartja a Kereskedő Társulat dísztermében (Ferenc József út 8.) nagy érdeklődéssel várt előadását Egyiptomról 120 vetített képpel és alátfestő arab zenével. (Gramofonlemezek.) Belépti díj nincsen. A hosszú folyású Nilus-oázis egyedül álló geográfiai helyzete különleges gazdasági kultúrát adott Egiptomnak, mely több, mint ötezer év óta a mai napig szinte alig változott. Döntő szerepe volt és van a Nilusnak, mely az óriási sivatagot átszelve a legellentétesebb népeket és országokat költi össze. Az ország egy háromezeréves fáraó uralomra, a görög, római és bizanci világbirodalomnak gyarmatkorszakára és a kalifák fénykorára tekinthet vissza. Az újabb időszak meghozta a gazdasági és politikai szabadságot. Az utolsó évtizedben ipara az agrártermékek célszerű és gazdaságos felhasználása folytán nagy fellendülést mutat, úgy hogy Egyiptom, a legfiatalabb királyság, korlátlan és fel nem becsülhető fejlődés előtt áll.

ANGOLBAN MINDENNAP
HALÁSZLÉ, szálkanélküli rán'ott ponty.

SPORT

•SPORTNAPLÓ•

Lehetetlen vezetés dühöng a Bocskaynál. Elküldik a csapatot Diósgyőrbe és Teleki játszik centert a saját trénersége alatt álló DVTK ellen. Csoda-e, ha a kapuig jól mentek a támadások, de gólt csak a szélen lehetett rugni. A debreceni közönségnek a kilenc vereség után még a DVTK elleni győzelem is jól esett volna. Vagy már minden mindegy?

*

A Bocskay óvását a Ferencváros mérkőzés ellen a Játékvezetők Testülete elutasító javaslattal küldte vissza a szövetségnek. Érdekes, hogy ebből a mérkőzésből több maradt lejátszatlan, mint a Nemzeti—Phöbusból, mert a különböző sérülések és incidensek miatt percekig szünetelt a játék, de Viczenik hosszabbítás helyett még egy perccel hamarabb fujta le a mérkőzést.

*

A Bocskay vasárnapi ellenfele, a Szürketaxi ma Prágában játszik az angolok ellen készülő csehszlovák válogatott ellen. A Bocskay—Szürketaxi mérkőzés Ujpesten a Phöbus—Budafok előjátéka lesz.

*

Vasárnap Debrecenben három amatőr bajnoki mérkőzés lesz s ha sikerül elsimitani az eddig fennálló ellentéteket, mindhárom mérkőzés a Diószegi úton játszódik le: Textil — DEAC, DVSC — NyVSC, DVSE—MTK sorrendben. Pompás műsor, melynek eredményei döntő kihatással lesznek az őszi helyezésekre.

*

Nyiregyházán régóta nem volt olyan futball-láz, mint a vasárnapi NyTVE—NyKISE helyi derby előtt. Izgalmas küzdelem várható.

*

Bartha, a DVSE válogatott halfja Diósgyőrbe költözött, ahol a DVTK színeiben fog játszani. A DVSE újabb gyengülése katasztrofális következményekkel járhat, mert a pár hónappal ezelőtt még félelmetes bajnokcsapat elveszti nehezen szerzett jóhirét. A DVTK garázdálkodása nagy megütközést kelt amatőr körökben és csodálatos, hogy még sem akad egy gerinces egyesület, amely a diósgyőrieket megtanitja móresra.

*

A Bocskay csapata kedden kondiciótréninget tartott és lelkesen készül a Szürketaxi ellen. Hátha egyszer már sikerül...

KITÜNŐEN SIKERÜLT A DMTE BIRKOZÓ EMLÉKVERSENYE

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület vasárnap rendezte meg hagyományos Noránt István birkozó emlékversenyét a DTE tornacsarnokában az 1934-ben elhunyt szimpatikus birkozónak emlékére. A vasárnapi emlékverseny minden eddigi Noránt-versenyt úgy sport-, mint anyagi szempontból felülmult s ma már semmivel sem kisebb az érdeklődés iránta, mint akár egy kerületi szenior bajnokság iránt.

Részletes eredmények: Légsúly: 56 kg. I. Lengyel DVSC, II. Szabó DVSC, III. Szalai DEAC. Itt elég gyenge mezőny volt, miután sem a favorit Fényes, sem Tasnádi nem indulhatott, míg Illés viszont átesett a súlyhatáron.

Pehelysúly: 61 kg. I. Csaba Nyíregyháza, II. Juhász DVSC, III. Illés DMTE. Illés megverte Csabát, de kevesebb hibapontjával mégis Csaba lett az első.

Könnyűsúly: I. Penyige Gyula DMTE II. Fejszés DMTE, III. Kövári DVSC. Penyige biztosan tartja formáját, Szókét újra legyőzte.

Kisközépsúly: 72 kg. I. Baranyai DTE, II. Piroska DMTE, III. Penyige József DMTE. Baranyai nincs a legjobb kondicióban, de még igy is megmutatta, hogy tud birkozni. A kis Penyige szépen fejlődik.

Nagyközépsúly: 79 kg. I. Kovács Nyiregyháza, II. Pásztor DEAC, III. Cserép DMTE. Kovácsnak nem volt ellenfele.

Nehézsúly: I. Tarányi DVSC, II. Pallagi DMTE, III. Racskó Nyíregyháza. Tarányi elsőrangú.

A versenyen összesen 38 induló volt, mely egyébként a főpróbája volt a kerületi szenior csapatbajnokságnak, melyet ugyancsak a DMTE fog megrendezni december 5-én a DTE tornacsarnokában. A verseny előkészítésének és lebonyolításának nehéz munkáját Penyige Sándor szakosztályi elnök kitűnően végezte el.

SZINHÁZ MÜVÉSZET

HETI MÜSOR:

November 17-én, szerdán C) bérlet 7. szám: **A romantikus asszony.**

November 18-án, csütörtökön A) bérlet 8. szám: **SYBILL.**

November 19-én, pénteken prömierbérlet 7. szám: **Csodatükör.**

November 20-án, szombaton délután rendkivül mérsékelt helyárakkal: **Tatjána.**

November 20-án, szombat este B) bérlet 9. szám: **Csodatükör.**

November 21-én, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: **Gólyaszanatorium.**

November 21-én, vasárnap este: **Csodatükör.**

November 22-én, hétfőn este A) bérlet 9. szám: **Csodatükör.**

November 23-án, kedden bérletszünet: **SYBILL.**

November 24-én, szerdán C) bérlet 8. szám: **Csodatükör.**

A szinházi iroda jelenti:

Ma szerdán C. 7. sz. bérletben

A ROMANTIKUS ASSZONY.

a pezsdülő humoros zenés vigjáték kerül szinre. Csütörtökön A bérlet 8. számban **H. Neményi Lili** felléptével az óriási sikert aratott

SYBILL.

Pénteken nagy bemutató: Babay Józsefnek, a magyaros izü és nagysikerű tehetséges irónak a Nemzeti Szinházban is sorozatos sikert elért zenés magyar mesejátéka, a

CSODATÜKÖR

kerül szinre, Buday Dénes eredeti kisérőzenéjével. A művet, — amely egy új János vitéz szinpadi örökéletére hivatott, uj kiállitásban, Szabó Ernő rendezésében, Virágh F. Elemér zenei betanitásában, Halassy Mariskával, Pogány Margittal, Kömivessel, Herceghegel, Alszeghyvel, Sugárral, Ladányival, Sárkánnyal és a teljes társulat közreműködésével, Sárdy Gyula által betanitott táncokkal és Lieszkovszky László szóló táncával mutatja be a szinház prömier bérlet 7. számban.

Nemcsak élvezetes estéje lesz, de a mai szinpadi termés egyik kiemelkedő művészi alkotásával ajándékozza meg magát, ha a

CSODATÜKÖR

előadásán jelen lesz. Ne felejtse otthon magát kedves olvasó!•

HUNGÁRIA filmszínház. »Segitség! Örököltem!« Mai előadások 5, 7, 9-kor! Paramount Világhiradó!

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA
15 FILLÉRREL OLCSÓBB

Ujrozs márciusra: 19.16, 19.32, zárlat 19.29—19.31, májusra: 19.26, 19.35, zárlat 19.38—19.40.

Tengeri májusra: 12.48, 12.60, zárlat 12.56—12.60.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.10—20.65, 78 kg-os 20.40—20.95, 79 kg-os 20.65—21.15, 80 kg-os 20.80—21.25.

Rozs: 18.55—18.70.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25.

Zab: elsőrendű 16.70—16.80, középminőségü 16.60—16.70.

Tengeri: 18.80—13.90.

Búza: 300 debreceni 80-as 21.25, 300 mm debreceni 80-as 21.30, budapesti paritásban, 300 mm duna-tiszaközi 82-es 20.25.

SERTÉSVÁSÁR

A mai ferencvárosi sertésvásárra 293 darab sertést hajtottak fel, az előző napi maradvány 7 darab volt. — Árak: I. szedett sertés 106—108, exportzsir, márkázott 164 fillér kg-ként. A vásár irányzata változatlan.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.75—16.95, cseh korona 11.——11.70, dinár 7.30—7.80, USA dollár 334.45—338.45, francia frank 11.10—11.60, lei 2.85—3.—, lira 16.90—17.90, osztrák silling 80.——80.70, svájci frank 77.65—78.55.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

November 17., szerda: Bajna, Balmazújváros, Hegyfalu, Högyész, Rudabánya, Székesfehérvár (havi).

November 18., csütörtök: Bajna, Dömsöd, Keszthely, Pátka, Ujfehértó.

November 19., péntek: Békés, Csenger, Háromfa, Rádics, Somogyszil, Sümeg, Veszprém (havi).

November 20., szombat: Békés, Csurgó, Endrőd.

November 22., hétfő: Bácsalmás, Egervár, Felsőireg, Győr, Jászladány, Kecskemét, Kerta, Kiskomárom, Kóka, Paks, Szécsény, Tatabánya (megyebeli) Vámospércs.

November 24., szerda: Adony, Csapod, Mány, Mezőkomárom, oPrcsalma Szentanalfa.

— **A népmüvelési bizotság ingyenes tanfolyamokat állit fel az irni-olvasni nemtudók számára.** A népmüvelési bizottság azon kérelemmel fordul a kulturális törekvések iránt mindenkor megértést tanusító városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nemtudó alkalmazottja vagy ismerősének nevét szíveskedjék a Bizottság titkári hivatalával (Széchenyi ucca 20.) közölni s alkalmas módon lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta az ingyenes tanfolyamra mielőbb önként jelenthezzék. Bejelentés és jelentkezés a már jelzett helyen hétköznapon d .e. 9—2 óra között történik. Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság. (Széchenyi ucca 20. sz.)

46780/1937. II.

HIRDETMÉNY.

A közigazgatási bizottság gazdasági albizottságának 2624/1937. II. kb. sz. határozata folytán tudomására hozom Debrecen sz. kir. város közönségének, hogy a törvényhatóság területén levő erdők birtokosainak a következő termelési idényekben rendkivüli fahasználatot, illetve azzal kapcsolatos vágáscserét idejében csak abban az esetben kaphatnak, ha kérelmeiket legkésőbb minden év szeptember hó 15-ig az arra illetékes hatósághoz beterjesztették. Csakis az esetben biztosítható a kérelmek idejében való elintézése.

Debrecen, 1937 november hó 12.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelt lótartó gazdaközönséget, hogy a m. kir. debreceni állami méntelep parancsnokság Debrecen város területén a kancák törzskönyvelését f. évi november hó 24-től 27-ig terjedő 4 nap minden nap d. e. 8 órai kezdettel a Baromvásártéren a régi VII. sz. cédulaház helyisége előtt tartja meg.

Felkérem a lótartó gazdaközönséget, hogy úgy a már betörzskönyvelt, mint a betörzskönyvelni szándékolt kancáikat azok csikóival és a csikót igazoló fedeztetési jeggyel a fenti 4 napon belül vezessék elő a Balmazujvárosi út felől a Baromvásártérre, torlódás elkerülése végett a következő sorrendben: az „A"-tól „G" betűig, az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevű gazdák f. évi november hó 24-én, a „H"-tól „L" betűig bezárólag november hó 25-én, az „M"-től „R" betűig bezárólag f. hó 26-án és az „S"-től „Zs" betűig bezárólag az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevű gazdák f. hó 27-én vezessék elő kancáikat, azok csikóval együtt. Miután pedig a mult években a gazdák igen nagy része nem váltotta ki a párosítási jegyet a gazdasági egyesülettől, így f. évben minden gazdának a kancánként 1 P párosítási díjat a kanca elővezetése, vagyis a törzskönyvelés alkalmával a helyszinén kell kifizetnie.

A Halápon törzskönyvelni szándékozó lótartó gazdákat értesítem, hogy miután a Lótenyésztési Főosztálytól vett értesítés szerint az igényelt ménpótlást a méntelep nem kaphatja meg, a Halápon felállítandó fedeztetési állomás kérdésesse vált, tehát az ott törzskönyvelni szándékozó gazdák is Debrecenbe vezessék elő kancáikat.

Végül értesítem a gazdaközönséget, hogy a törzskönyvelés alkalmával a helyszinén be kell mondani, hogy kancáját Debrecenben vagy a Hortobágyon óhajtja-e fedeztetni.

Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal azokat a földhözjuttatottakat, akik a Bilkei-Kövesdi. Harstein István, Harstein Nándor és Reviczky J. és társai megváltást szenvedőktől vagyonváltság cimén jutattatott mezőgazdasági ingatlanok birtokában vannak, hogy a 2000/1937. M E számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 600/1937 P M sz. r. alapján elkészitett végleges megváltási árkiszámitási kimutatások a városi adóhivatal birtoknyilvántartási ügyosztályában a hivatalos órák alatt 1937 évi november 15-től kezdődőleg 15 napon át 1937 december hó elsejéig közszemlére vannak kitéve.

Az érdekelt földhözjuttatottak 1937 évi december elsejétől számított 15 nap alatt esetleges felszólalásaikat előterjeszthetik.

Városi adóhivatal.

EGY APRÓHIRDETÉS EGYSZERI KÖZLÉSE 10 SZÓIG A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁGBAN HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa.— Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Hőfokozóimmal
50 százalék fütőanyagot takarit meg, ha kályháihoz szereltetí Fülöp bádogos mesterrel, Ferenc József út 83. Telefon: 29—17. 5408

Tüzifát, szenet
takarékos ember télire már most szerzi be Vágó József **tüzifa- és széntelepén, a Margit-fürdőnél.** — Elsőrendü hazai szenek rövid ideig még a mult évi árban. Katonatisztek altisztek, »Unió« tagok beszerzőhelye. **Telefon 10-24.** 906

„ELEKTRO-TOX"
cián nélkül, mindent irt Garanciával vállalja lakások szakszerü évi karbantartását, poloska, moly sváb, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. Havonként egy fél órát kérünk s egész évben tiszta a lakása! Irányáraink: szobánként és havonként P —.70-től P 1.10-ig. **»ELEKTRO-TOX«, Miklós u. 8.**

Különleges angora és finom gyapju bluzok érkeztek a HAVAS Harisnyaházba

Betöltendő állás

Bejárónő
délelőtti munkára azonnal felvétetik. Kupfer, Svetits palota, II. lépcső, IV. em. 1992

Szabósegéd,
vagy leány kézimunkára felvétetik. Hatvan ucca 41.

Kifutófiú
azonnalra felvétetik. — Ugyanott rézüst üstházzal eladó. Kupfer, Kistemplombazár. 1987

Üzletszerzőket
előnyös javadalmazással felveszünk. Kezdőket betanitunk. Duna Biztosító, — Szent Anna u. 1. 1991

Állást keresők

Gyermekkisasszonyi
állásra pályázom, háztartási gyakorlattal. varráshoz értek, kézimunka, stb. 15-re állást keres. Nagyobb gyermekek tanításánál felügyel. Cím a kiadóban. 1948

Nyugdijas
bármilyen munkát elvállal. Elmegy napszámba is. Cím a kiadóban. 5422

Ingatlan

Hatvan
u. 41., forgalmas üzletekkel jutányos áron kedvező feltételekkel eladó. Kölcsönsegélyző Egylet. 1965

Telepen
1400 P-ért 15 éve fennálló jómenetelü fűszerüzletes kis ház eladó. Cím a kiadóban. 5397

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágositást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Kiadó lakás

Bútorozott
kis szoba központi fütéssel azonnalra is kiadó. Bikabérház, I. em. 3. 1989

Teljesen
különbejáratú kapualatti uccai bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 40. 5287

Rádió

Rádió,
villanyszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 200

Férfi strapa zokni P -.38
Benyáts-áruház

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 41. 2257

Eladás

Télikabát
eladó. Arany János u. 62., fűszerüzlet. 5467

Modern
új ebédlő, előszoba bútor üzletberendezés, olcsón eladó. Eötvös ucca 87. 5401

Alig
használt könnyü kétlovas batár olcsón eladó. Neuländer kocsigyár, Erzsébet ucca. 1990

Megbizásból
eladó egy nagy Phönix-pálma. Megtekinthető 12—1 óra között: Piac ucca 22—24., III. 5. 5421

Többféle
női fehérnemü, női cipők lorgnet eladó. Cím a kiadóban. 5461

Egy
teljesen jókarban levő szmoking férfiöltöny, fekete női télikabát eladó. — Engel szabó, Halköz. 5466

Vétel

Pénzt adok
használt bútorért, zálogjegyért, varrógépért, mindenféle ingóságért. Barnáné, Csapó 16. Hívásra jövök. 5414

Fáy arckrémes tégelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszertára (Színház mellett). 5198

Ajánlat

Erzsébet-
napra ajándékot válasszon Szentesiné kézimunkaüzletének kirakatából. Csapó 18. 1943

Legjobb
kőszenek a legolcsóbban Gabányi utóda Láng Miklós, Debrecen legrégibb és legnagyobb széntelepén szerezhető be. Iroda és telep: Csapó u. 28. Telefon: 24—49. 5468

Szűcs
munkát a legszebb kivitelben készit **Katona Vilmos** szűcs, Simonffy u. 2. z. 5460

Hócipőt
tökéletesen javit Orbán gumiüzem, Piac ucca 7., az udvarban. 5447

Kartellen
kívüli száraz aprított fa 4.40. 25 kgr. szén és fa vegyes gyujtóval 90 Simonffy 6. és Széchenyi 5. alatt. 5464

Női
fek. télikabát P 24-től, férfi fek. télikabát P 29-től Takarékosságra is Vágó Sándornál, Csapó u. 10. 5456

Gyári
maradékokban legolcsóbban szerezhet be minden féle anyagokat dr. Révésznénél, Piac 42. Pannonia udvarban. 5393

Olasz maróni
(gesztenye) garantált prima 64 fillér kilója. Délgyümölcscsarnok, Piac u. 7. 54 7

Minden elegáns férfi ruháját Rozenfeld Géza uridivatszabóságában készíteti Csapó 39. 5441

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társától vásároljunk Olcsó és megbizható. Bethlen 44. Telefon: 11—61. 5416

Kilósanyagok
estélyi ruhákra, matlasiek pongyolára hihetetlen olcsó árban. József királyi herceg u. 2. 5406

Hunyadi
uccai Zálogház kölcsönöket folyósit mindenféle kézizálogra s kereskedelmi árukra. 5457

Zamatos
újlétai saját termésü boraim literenként is kaphatók, 36 f. Bethlen 44. 5409

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23—30. Családi otthon, kitünő konyha, a legszigorúbb diéták.

Orth. kóser
izletes házikoszt, — olcsó abonoma. Klein étkezde Piac ucca 66. 5399

90 fillérért
4 fogásos kismenü kap az Ujságirók Clubjának éttermében. Kitünő házikoszt. Külön diétás konyha. Piac ucca 26., I. em.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca 1. szám.**